

Izabela Lewandowska-Malec

PRAWO SAMORZĄDOWE
ZAGADNIENIA EGZAMINACYJNE
Wybór

Kraków 2003

Rada Wydawnicza: Klemens Budzowski, Andrzej Kapiszcwski,
Jacek Majchrowski, Zbigniew Maciąg

Opracowanie redakcyjne: Halina Baszak - Jareń
Wojciech Majchrowski

Copyright © by Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne sp. z o.o., Kraków
2003

ISBN 83-918302-4-1

Żadna część tej publikacji nie może być powielana ani magazynowana w sposób umożliwiający ponowne wykorzystanie, ani też rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie za pomocą środków elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych, bez uprzedniej pisemnej zgody właściciela praw autorskich.

Na zlecenie: Krakowskiej Szkoły Wyższej
im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Wydawca: Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne sp. z o.o., Kraków 2003

Druk: Multipol II
30-833 Kraków, ul. Obrońców Modlina 1C
tel. (012) 653 05 92

Spis treści

<i>Od Autora</i>	4
<i>Problematyka egzaminacyjna</i>	5
<i>Zasady egzaminacyjne</i>	6
<i>Kazusy</i>	7
<i>Zalecana literatura</i>	27
<i>Spis aktów prawnych</i>	27

Od Autora

Opracowany zbiór zagadnień egzaminacyjnych ma służyć jako materiał pomocniczy do nauki przedmiotu „Prawo samorządowe”. Zamieszczone w nim kazusy jako fikcyjne stany faktyczne odnoszą się do orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz rozstrzygnięć nadzorczych wojewodów i regionalnych izb obrachunkowych. Ponadto w zagadnieniach zamieszczono również problematykę oraz zasady egzaminacyjne obowiązujące dla tego przedmiotu w zbliżającej się sesji.

Pełny zakres opracowania dotyczącego przedmiotu „Prawo samorządowe” ukaże się w roku akademickim 2003/2004.

Problematyka egzaminacyjna

- 1) zasadniczy podział terytorialny kraju,
- 2) model samorządu terytorialnego:
 - dualistyczny i obligatoryjny,
- 3) ustawodawstwo samorządowe,
- 4) akty prawa miejscowego,
- 5) statut jednostki samorządowej, statut jednostki pomocniczej, regulamin organizacyjny urzędu (starostwa),
- 6) wybory wójta, burmistrza, prezydenta oraz rad gminnych, powiatowych i sejmików samorządowych,
- 7) referendum lokalne i konsultacje,
- 8) własne i zlecone zadania gminy,
- 9) rada (sejmik) i jego organy wewnętrzne,
- 10) wójt, burmistrz, prezydent jako jednoosobowy organ wykonawczy w gminie,
- 11) zarząd powiatu i województwa,
- 12) urząd (starostwo) jako organ pomocniczy,
- 13) jednostki pomocnicze w gminie,
- 14) nadzór nad samorządem terytorialnym,
- 15) związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego

Zasady egzaminacyjne

Egzamin przeprowadzany jest w formie testu pisemnego.

Łączna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 50.

Egzamin uważa się za zdany, jeśli kandydat uzyska co najmniej 25 punktów.

Skala ocen:

0-24 punktów	- niedostateczny
25-29 punktów	- dostateczny
30-34 punktów	- plus dostateczny
35-39 punktów	- dobry
40-44 punktów	- plus dobry
45-50 punktów	- bardzo dobry

Egzamin przeprowadzany jest w trakcie przewidzianych dla grupy zajęć.

Egzamin trwa 30 minut.

Wyniki egzaminu zostaną ogłoszone w formie pisemnej w Dziekanacie Wydziału przy ul. Herlinga Grudzińskiego 1, w terminie do 10 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu.

Kazusy

1. Jerzy P. wystąpił do Rzecznika Praw Obywatelskich z żądaniem ustalenia, czy może nie wyrazić zgody na przynależność do określonej gminy, powiatu lub województwa. W swoim pisemnym wystąpieniu twierdził, że nikt nie może go zmusić do przynależności do określonej jednostki samorządowej, gdyż stanowiłoby to ograniczenie jego wolności obywatelskich. Jaka będzie odpowiedź Rzecznika?
2. Rada Gminy Z. w uchwale regulującej odpłatność za korzystanie z miejscowego przedszkola uzależniła wysokość opłaty od tego, czy rodzic (opiekun prawny) dziecka jest zameldowany, czy jedynie zamieszkuje na terenie Gminy Z. Czy uchwała ta była zgodna z prawem?
3. Rady gmin oraz zarządy zakończyły swoją kadencję 10 października 2002 roku. W związku z tym faktem obywatel G.C. stwierdził, że nie przynależy do żadnej gminy, gdyż nie działają żadne jej organy. Czy miał rację?
4. Włodzimierz Z. postanowił pozwać do sądu gminę, w której zamieszkiwał, z żądaniem wypłaty odszkodowania za straty poniesione wskutek zmiany planu zagospodarowania przestrzennego, w wyniku której jego działka, dotychczas przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne, została przekwalifikowana na działkę na cele użyteczności publicznej z przeznaczeniem pod budowę oczyszczalni ścieków. Czy gmina może być uczestnikiem postępowania sądowego?
5. Na terenie Gminy B.P. znajdowało się miasto B.P. oraz pięć sołectw. W statucie tej Gminy znalazł się zapis, że Miasto B.P. posiada osobowość prawną i jest podmiotem

w stosunkach cywilnoprawnych. Czy zapis ten był prawidłowy?

6. Gmina W. w roku 1992 toczyła spór przed Sądem Cywilnym o ustalenie własności nieruchomości położonej na jej terenie. W swoim powództwie domagała się ustalenia własności przedmiotowej nieruchomości od dnia 01 stycznia 1988 roku. Czy żądanie Gminy zostało prawidłowo sformułowane?
7. Gmina T. została pozwana do sądu w dniu 06.08.1993 roku. Radni na sesji podjęli dyskusję, kto w imieniu Gminy ma prawo ją reprezentować. Z zapytaniem tym zwrócili się do radcy prawnego. Jaką usłyszeli odpowiedź?
8. Powiat K.L. pozwał Gminę W. o zwrot nieruchomości bezprawnie zajętej w 1996 roku. Reprezentujący powodowy powiat Zarząd tego powiatu zażądał ustalenia własności nieruchomości na rzecz Powiatu K.L. od 01 stycznia 1996 roku. Czy żądanie zostało prawidłowo sformułowane?
9. W Gminie T. tamtejsza Rada uchwaliła statut. W uchwale znalazł się zapis, że wchodzi on w życie z dniem uchwalenia. Czy Rada postąpiła prawidłowo?
10. W statucie Rada Gminy D. zamieściła upoważnienie dla Wójta do dokonywania zmian w statucie w razie niezbędnej potrzeby. Czy zapis statutu można uznać za prawidłowy?
11. Od dnia 01 stycznia 1999 roku Miasto K. uzyskało prawa powiatu. Czy statut Gminy K. uchwalony jeszcze w pierwszej kadencji samorządu gminnego wraz z późniejszymi nowelizacjami nadal obowiązuje? Czy obecnie konieczne jest uchwalenie przez Radę Powiatu K. nowego statutu?

12. W statucie Gminy L. Rada Gminy zamieściła zapis
0 powołaniu organu pod nazwą Konwent Gminy,
w którego skład mieli wchodzić: przewodniczący rady,
jego zastępcy, przewodniczący komisji rady oraz wójt
1 jego zastępcy. Czy zapis ten był zgodny z prawem?
13. Po wyborach samorządowych nowo wybrana Rada postanowiła uchwalić nowy statut, początkowo o charakterze tymczasowym, obowiązujący na przeciąg jednego roku. Czy jest to dopuszczalne?
14. Rada Gminy Z. na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 1) ustawy o samorządzie gminnym uchwaliła Statut Rady Gminy Z. Czy postąpiła prawidłowo?
15. Rada Gminy C. postanowiła upoważnić Wójta do przygotowania projektu statutu Gminy. Czy Rada postąpiła prawidłowo?
16. Rada Powiatu X. uchwaliła zmianę w statucie przewidującą, że starosta będzie wybierany w drodze powszechnego głosowania na wzór wyborów gminnych. Czy Rada postąpiła zgodnie z prawem?
17. Rada Powiatu L. na początku swojej kadencji postanowiła dokonać zmiany liczby członków Zarządu, wprowadzając stosowną zmianę w statucie. W trakcie dyskusji nad tym punktem porządku obrad jeden z radnych stwierdził, że zmian takich nie wolno dokonywać, gdyż prowadziłoby to do zbyt zasadniczych zmian w organach powiatu, a zasadą jest ciągłość władzy. Czy miał rację?
18. Rada Powiatu M. na początku kadencji po wyborach w 2002 roku dokonała zmiany postanowień statutu poprzez ustalenie, że członkowie Zarządu będą zatrudnieni na podstawie umowy o pracę. W poprzedniej

kadencji bowiem pełnili swoje funkcje społecznie, otrzymując stosowne diety. Nowo wybrani członkowie Zarządu otrzymali umowy o pracę od dnia wyboru - 01 listopada 2002 roku. Nowelizacja statutu została ogłoszona w wojewódzkim dzienniku urzędowym dnia 05 stycznia 2003 roku. Czy sporządzenie umów o pracę z członkami Zarządu naruszyło obowiązujące przepisy prawa?

19. W statucie Rada Gminy K. zamieściła następujące zapisy:

- 1) „głosowanie w sprawie powołania komisji rewizyjnej odbywa się bezwzględną większością głosów w głosowaniu tajnym”,
- 2) „Wójt jest upoważniony do zmiany statutu w przypadkach tego wymagających”,
- 3) „statut wchodzi w życie z dniem uchwalenia”

Wskaż zapisy błędne

20. W statucie Gminy Z.M. Rada ustaliła, że Urząd Gminy będzie się składał z pięciu referatów, dwóch samodzielnych stanowisk pracy i biura radców prawnych. Jako załącznik do statutu dołączono wykaz zawierający zakres zadań na wszystkich stanowiskach pracy. Jaka będzie decyzja Wojewody, gdy w trybie nadzoru zapozna się z tymi zapisami w statucie?

21. Rada Gminy T. podjęła uchwałę, której mocą Wójt Gminy został upoważniony do przygotowania regulaminu organizacyjnego Urzędu celem jego uchwalenia przez Radę. Czy uchwała była zgodna z prawem?'

22. Rada Gminy Z. przegłosowała zmianę do uchwalonego wcześniej statutu Gminy. W uchwale zmieniającej statut znalazł się zapis, że uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Czy Rada postąpiła prawidłowo?

23. Członkowie Spółdzielni Pracy „Wspólnota” w miejscowości X. postanowili uczestniczyć w wyborach do Rady Gminy. W lokalu wyborczym okazało się, że nie wszystkich dopuszczono do aktu głosowania. Oburzeni pracownicy twierdzili, że mają prawo głosować, bo w tej miejscowości znajduje się siedziba ich zakładu pracy. Jak nazywa się prawo wybierania? Jak nazywa się prawo wybieralności? Jakie kryterium rozstrzyga o prawie głosowania? Jakie przepisy określają procedury wyborcze?
24. W mieście W. liczącym 600 tysięcy mieszkańców w wyniku przeprowadzonych wyborów bezpośrednich została wybrana Rada Powiatu, a następnie Zarząd na czele ze starostą. Czy w tym mieście zostały wybrane właściwe organy? Jaki to rodzaj powiatu? Jakie są organy tego powiatu?
25. W zbliżających się wyborach na stanowisko Wójta Gminy W. postanowił zgłosić swoją kandydaturę mieszkaniec sąsiedniej Gminy Z, który pracował w rolniczej spółdzielni produkcyjnej na terenie Gminy W. Gminna Komisja Wyborcza nie wyraziła zgody na rejestrację tego kandydata. Czy słusznie?
26. W Gminie L. na 5500 uprawnionych do głosowania w wyborach wzięło udział 3000 osób. Kandydat W.M. otrzymał 1500 głosów, kandydat T.Z. uzyskał 1200 głosów, pozostałą liczbę głosów otrzymał trzeci z kandydatów G.N. Wszystkie oddane głosy były ważne. Czy w Gminie L. doszło do wyboru wójta?
27. W Gminie M. ustalono pięć okręgów wyborczych. Komitet kandydata na wójta R.B. zarejestrował kandydatów na radnych w trzech okręgach wyborczych, z tym, że w jednym okręgu na trzy mandaty zgłosił dwóch kandydatów. Czy w następstwie tej rejestracji może zgłosić skutecznie swojego kandydata na wójta?

28. W Gminie L. zgłoszono tylko jednego kandydata na wójta. W wyniku przeprowadzonych wyborów okazało się, że na 3000 głosujących kandydat otrzymał 1500 głosów. Czy kandydat ten zostanie wójtem?
29. Pewien znany działacz lokalny postanowił kandydować w wyborach do Rady Gminy i jednocześnie do Rady Powiatu. Czy może zostać zarejestrowany jako kandydat jednocześnie i przez gminną, i przez powiatową komisję wyborczą?
30. W wyborach samorządowych K.L. kandydował do Rady Powiatu oraz na stanowisko Burmistrza Gminy. Ponieważ w obu wyborach zwyciężył, postanowił pełnić funkcje Burmistrza i radnego Powiatu jednocześnie argumentując, że takie rozwiązanie będzie bardzo korzystne dla interesów Gminy. Czy połączenie obu stanowisk jest dopuszczalne?
31. Rada Gminy Z poddała pod ocenę mieszkańców w drodze referendum sprawę przynależności Gminy do innego województwa. Radni twierdzili bowiem, że przynależność do województwa, do którego obecną Gmina należy nie przynosi jej żadnych korzyści, a wręcz straty. Czy postąpiła prawidłowo?
32. W Gminie K. do tamtejszej Rady został zgłoszony wniosek, podpisany przez ponad 15% mieszkańców o przeprowadzenie referendum w sprawie odwołania skarbnika gminy, który zdaniem wnioskodawców naraził Gminę - prowadząc niewłaściwą politykę finansową - na poważne straty. Rada odmówiła uwzględnienia wniosku i ogłoszenia referendum, twierdząc, że powoływanie i odwoływanie skarbnika gminy należy do wyłącznej kompetencji Rady. Czy Rada postąpiła prawidłowo?

33. Stowarzyszenie „Wspólnota” działające w Gminie Sz. zebrało 1/10 podpisów mieszkańców pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum w sprawie bezpośrednich wyborów przewodniczącego Rady. Wnioskodawcy twierdzili, że jest to dla społeczności lokalnej szczególnie ważna sprawa. Jakie będzie rozstrzygnięcie Rady?
34. W Powiecie D. tamtejsze stowarzyszenie „Wspólnota” rozpoczęło akcję zbierania podpisów pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum w sprawie odwołania Zarządu Powiatu. Rada Powiatu uchwałą odmówiła przeprowadzenia referendum, twierdząc, że sprawa odwołania Zarządu należy do jej wyłącznej właściwości. Czy Rada postąpiła prawidłowo?
35. Mieszkańcy przysiółka Czerwony Jar postanowili zorganizować konsultacje w miejscowym kościele po sumie (czyli głównej mszy niedzielnej) w sprawie zamysłu władz gminy, dotyczących likwidacji szkoły podstawowej. Czy przedstawiona wyżej sprawa mogłaby podlegać formie konsultacji? Kto ma prawo podjąć decyzję o zorganizowaniu konsultacji? Kto ma prawo uczestniczyć w konsultacjach? Jaki jest skutek prawny przeprowadzenia konsultacji? Czy ustawa o samorządzie gminnym przewiduje konsultacje obligatoryjne?
36. Zadanie z zakresu prowadzenia ewidencji gruntów i budynków po zmianach ustawodawczych stało się zadaniem własnym Powiatu. Czy Gmina może zawrzeć z Powiatem porozumienie w sprawie przejęcia prowadzenia tego zadania?
37. Zbliżała się zima. Radni w Gminie R. zaczęli więc zastanawiać się, czy Gmina mogłaby przejąć od Powiatu zadanie odśnieżania dróg powiatowych wraz z przeznaczonymi na ten cel środkami finansowymi znajdują-

cymi się w budżecie Powiatu. Czy porozumienie takie jest możliwe?

38. Zadania polegające na wydawaniu praw jazdy są prowadzone przez Powiat. Czy Gmina R. może przejąć tą kompetencję do prowadzenia. Jeśli tak, to w jakim trybie?
39. Powiat K. postanowił - uchwałą Rady - przyjąć strategię Powiatu. Na jakiej podstawie prawnej została podjęta uchwała Rady?
40. W sprawie lokalizacji Powiatowego Komisariatu Policji w miejscowości L. tamtejsza Rada Gminy podjęła uchwałę o zorganizowaniu konsultacji z mieszkańcami w celu uzyskania ich opinii w tej sprawie. Czy uchwała Rady była zgodna z prawem?
41. Gmina L. postanowiła poprowadzić w budynku stanowiącym jej mienie komunalne sklep ogólnoprzemysłowy. Radni przegłosowali tę uchwałę mając na uwadze korzyści finansowe płynące z tego przedsięwzięcia. Argumentowali, że dzięki tej inicjatywie do budżetu Gminy wpłyną znaczne środki finansowe. Czy uchwała była zgodna z prawem?
42. W Gminie L.K. nastąpiło gwałtowne pogorszenie nastrojów społecznych, gdy okazało się, że pobliska fabryka zamierza ogłosić upadłość. W zakładzie tym większość pracowników stanowili mieszkańcy Gminy L.K. Jedynym ratunkiem było dofinansowanie zakładu. W związku z tym Rada Gminy podjęła uchwałę o przekazaniu środków finansowych na pokrycie bieżących potrzeb zakładu, w szczególności pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej przesyłanej przez miejscowy Zakład Energetyczny. Czy uchwała Rady Gminy była zgodna z prawem?

43. Rada Gminy W. podjęła uchwałę w sprawie modernizacji drogi powiatowej, biegnącej przez centrum tej Gminy. Czy uchwała była zgodna z prawem?
44. Na prośbę rady parafialnej Parafii M., znajdującej się na terenie Gminy T., tamtejsza Rada Gminy postanowiła podjąć uchwałę w sprawie dofinansowania budowy cmentarza parafialnego. Czy uchwała była zgodna z prawem?
45. W Gminie U., aby poprawić sytuację miejscowych rolników indywidualnych, postanowiono dofinansować zakup przez nich materiału siewnego oraz nawozów. Czy uchwała podjęta w tej sprawie przez Radę Gminy U. była zgodna z prawem?
46. Wójt Gminy G. zawarł umowę z redaktorem naczelnym miejscowej „Gazety Codziennej”, na podstawie wcześniejszej uchwały Rady Gminy przyznającej jej dotację na prowadzenie działalności wydawniczej. Czy decyzje podjęte przez władzę uchwałodawczą i wykonawczą w tej Gminie były zgodne z prawem?
47. Radni Gminy K. na żądanie mieszkańców wnieśli na sesji interpelację w sprawie potrzeby przeniesienia wydziału ksiąg wieczystych z odległego miasta L. do budynku sądu, znajdującego się w miejscowości, będącej siedzibą Gminy K. Burmistrz na sesji oświadczył, że pomieszczenia, które ewentualnie można przeznaczyć na ten cel są w fatalnym stanie technicznym, a budynek sądu jest własnością Skarbu Państwa. W odpowiedzi radni potwierdzili gotowość sfinansowania remontu tych pomieszczeń ze względu na potrzebę zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty. Czy radni mogą podjąć uchwałę tej treści?
48. Wójt jednej z gmin - czołowy działacz partii „Moja Wola” - postanowił wziąć udział w zbliżających się

wyborach parlamentarnych. Zgłosił więc na sesji projekt uchwały nowelizującej budżet, przewidujący dofinansowanie tej partii, uzasadniając swoją propozycję argumentem, że w wypadku wygranej, korzyści z tego odniesie miejscowa społeczność. Czy Rada Gminy może uchwalić uchwałę tej treści?

49. Rada Gminy M. w swoim statucie przyjęła zapis, że kadencja przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących Rady wynosi dwa lata. Czy zapis ten był prawidłowy?
50. Przewodniczący Rady Powiatu w Z. (na wniosek Starosty) przyznał wynagrodzenie przewodniczącemu Zarządu w kwocie 12 000 zł miesięcznie. Na następnej sesji Rady oznajmił ponadto, że Powiat w Z. reprezentuje on jako przewodniczący organu uchwałodawczego, czyli najważniejszej władzy w Powiecie. Nie zgodził się ponadto na powołanie wiceprzewodniczącego, gdyż, jak stwierdził, jest w stanie sam sprawować funkcję, nie potrzebuje żadnego zastępcy. Za swoją pracę zażądał 6 000 zł. Wskaż ewentualne błędy w jego działaniach.
51. Na sesji Rady Gminy X radni głosowali nad kandydaturą radnego L. M. na przewodniczącego Rady. Za jego kandydaturą opowiedziało się 8 radnych, 5 było przeciw, a 2 wstrzymało się od głosu. W głosowaniu uczestniczyli wszyscy radni wybrani do Rady. Czy doszło do wyboru radnego L.M. na stanowisko przewodniczącego?
52. W Radzie Gminy W., liczącej 20 radnych, na sesji odbywanej w pełnym składzie, postanowiono wybrać przewodniczącego Rady. W głosowaniu jawnym imiennym radni wskazali na kandydata Marka L., który, co prawda przegrał wyboi do Rady, ale niewielką liczbą głosów. Za jego kandydaturą oddano 10 głosów,

5 było przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. Czy przewodniczący został skutecznie wybrany?

53. Do zawiadomienia o terminie sesji przewodniczący Rady Gminy C. dołączył porządek obrad oraz materiały będące przedmiotem obrad (projekty uchwał, opracowania tematyczne itd.) Na początku obrad radny Marian K. zaproponował wykreślenie jednego z punktów porządku obrad. Przewodniczący sprzeciwił się temu wnioskowi, twierdząc, że to on ustala porządek obrad. Czy miał rację? Jak sprawa ta zostanie ostatecznie rozstrzygnięta?
54. Na sesji Rady Gminy X. za projektem uchwały opowiedziało się 5 radnych, 4 było przeciw, a 10 wstrzymało się od głosu. Czy doszło do uchwalenia projektu?
55. W trakcie sesji Rady Gminy B.K., w której ustawowa liczba radnych wynosi 20 osób, na sali znajdowało się 15 radnych. Za uchwałą głosowało 7 radnych, przeciw 6 radnych, 2 wstrzymało się od głosu. Czy doszło do uchwalenia tej uchwały?
56. Na sesji Rady Gminy L. w wyniku głosowania nad projektem uchwały 7 radnych było za, 7 - przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. W tej sytuacji przewodniczący rady powołał się na zapis obowiązującego statutu, przewidujący, że przewodniczącemu przysługuje prawo tzw. „drugiego głosu”. Czy przewodniczący mógł wykorzystać to uprawnienie?
57. W trakcie sesji Rady Powiatu K., której skład ustawowy wynosi 29 osób, na sali znajdowało się 20 osób. Jeden z radnych zgłosił wniosek o tajne przeprowadzenie głosowania uchwały w sprawie utworzenia w mieście K. Liceum Ogólnokształcącego. Po dyskusji postanowiono ostatecznie przeprowadzić głosowanie tajne, potwierdzo-

ne następnie głosowaniem jawnym. W wyniku głosowania 9 radnych było za uchwałą, 8 przeciw, reszta wstrzymała się od głosu. Czy głosowanie odbyło się w sposób prawidłowy? Czy była wymagana większość?

58. Rada Gminy M. dokonała wyboru składu komisji rewizyjnej w głosowaniu jawnym bezwzględną większością głosów z uwagi na szczególną rolę, jaką pełni komisja rewizyjna. Czy uchwała Rady była zgodna z prawem?
59. W skład komisji rewizyjnej weszło 6 radnych zgłoszonych w trakcie sesji. Przewodniczący Rady oznajmił, że ponieważ należą do różnych klubów utworzonych w Radzie, to są ich przedstawicielami. Czy przewodniczący postąpił prawidłowo?
60. Na sesji Rady Gminy Z. radny W.Ł. zaproponował poszerzenie komisji promocji i kultury, składającej dotychczas z 5 radnych, o dyrektorów 3 szkół podstawowych działających na terenie Gminy. Wnioskodawca uważał, że będzie to dla Gminy bardzo korzystne rozwiązanie. Czy Rada może podjąć uchwałę tej treści?
61. W Gminie K. w wyniku wyborów ukształtowały się dwa bloki radnych. W jednym z nich znajdowało się 9 radnych, zaś w opozycyjnym - 6. Blok zwycięski przeprowadził zmianę statutu Gminy, ustalając, że klub ma prawo utworzyć, co najmniej 8 radnych. Czy zapis ten można uznać za zgodny z prawem?
62. Na targu w miejscowości L. spierali się dwaj gospodarze, czy w najbliższych wyborach będą wybierając wójta, czy burmistrza. Jeden z nich twierdził, że mieszkają na wsi, więc wybierają wójta. Drugi twierdził, że skoro na terenie ich Gminy znajduje się przecież

miasteczko, to na czele Gminy stoi burmistrz. Który z nich miał rację? Może obaj?

63. Rada Gminy T. po ostatnich wyborach obstawała, że do jej wyłącznej właściwości należy powołanie zastępcy wójta (na jego wniosek zgłoszony Radzie). Czy stanowisko Rady było zgodne z prawem?
64. Wójt Gminy B. postanowił nie powoływać zastępcy motywując to oszczędnościami w budżecie. Czy postąpił prawidłowo?
65. Wójt Gminy R. wybrany w bezpośrednich wyborach powołał dwóch swoich zastępców. Po czym powiadomił Radę, że utworzył Zarząd, będący władzą wykonawczą w Gminie. Czy jego informacja przedłożona Radzie ma podstawy prawne?
66. Rada Miasta R. na prawach powiatu uchwaliła statut, w którym znalazł się zapis, że organami Powiatu R. jest Rada Powiatu w R. oraz Zarząd Powiatu R. Czy zapis ten był zgodny z prawem?
67. W Powiecie B. radni w statucie ustalili liczbę członków Zarządu wynoszącą 6 osób, w tym starostę i 5 członków. Czy zapis ten był prawidłowy?
68. Rada Powiatu w K. na początku swojej kadencji - jcsicią 2002 roku - dokonała wyboru Zarządu w składzie czterech osób, w tym Starosty i trzech członków. W statucie uchwalonym przez Radę poprzedniej kadencji widniał zapis, że skład Zarządu wynosi pięć osób. Nowo wybrana Rada twierdziła, że wszystko jest zgodne z prawem, gdyż statut uchwalony przez poprzednią Radę nie obowiązuje w obecnej kadencji, a ustawa wyraźnie stwierdza, że liczba członków wynosi od 3-5 osób. Czy Rada Powiatu w K. postąpiła prawidłowo?

69. Po zakończeniu kadencji w Powiecie Z. z funkcji swojej zrezygnował starosta oraz jeden z członków Zarządu. Nowo wybrana Rada postanowiła więc przeprowadzić wybory uzupełniające, powołując na wakujące stanowiska nowego starostę i członka Zarządu. Czy postępowanie Rady było prawidłowe?
70. Sejmik wojewódzki dokonał wyboru Zarządu w składzie czterech osób, w tym dwóch radnych i dwóch pochodzących spoza Sejmiku. Zarząd ukonstytuował się w ciągu 14 dni wybierając ze swojego składu Marszałka, będącego radnym oraz Wicemarszałka nie będącego radnym. Czy wybór Zarządu odbył się w sposób prawidłowy?
71. Na sesji Rady Powiatu L., składającej się z 60 radnych, odbywanej 6 czerwca 2000 roku, radny Jerzy B. złożył wniosek o odwołanie starosty. 10 czerwca dołączył pismo 14 radnych popierających wniosek. Radny twierdził, że starosta nie umie skutecznie załagodzić konfliktu między mieszkańcami, domagającymi się pozostawienia szkoły zawodowej, a Radą, która przed miesiącem postanowiła ją zlikwidować. Przewodniczący Rady postanowił zwołać sesję nadzwyczajną (za miesiąc) w celu rozpatrzenia sprawy likwidacji szkoły. Tymczasem radny Jerzy B. na najbliższej sesji nadzwyczajnej zarzucił, że na niej powinien być rozpatrywany wniosek o odwołanie starosty. Czy miał rację? Czy wniosek został zgłoszony prawidłowo? Jaki skutek prawny przyniósł wniosek o odwołanie starosty?
72. W dniu 28 lutego członek Zarządu Marek K. złożył na piśmie rezygnację ze swojej funkcji. Na dzień 29 marca została zwołana sesja Rady. W dołączonym porządku obrad nie znajdował się punkt o przyjęciu tej rezygnacji. Na sesji radny Jan L. zażądał wprowadzenia tego punktu do porządku obrad. Przewodniczący odpowiedział, że po

pierwsze do przewodniczącego należy ustalenie porządku obrad, a po drugie nie musi w tej sprawie odbywać się głosowanie, bo i tak 31 marca mija termin równoznaczny z przyjęciem rezygnacji. Czy przewodniczący miał rację?

73. Na sesji Rady Gminy M. dwóch radnych wystąpiło z wnioskiem o uchwalenie uchwały w sprawie budowy cmentarza komunalnego w jednej z wiosek należących do Gminy M. W odpowiedzi przewodniczący Rady oświadczył, że tylko Zarząd ma prawo przygotować projekt uchwały rady w tej sprawie, zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt. 1 usg., a ponadto muszą się w tej sprawie odbyć konsultacje z mieszkańcami. Czy wypowiedź przewodniczącego była zgodna z prawem?
74. Zarząd Powiatu R. - obradujący na posiedzeniu - postanowił podnieść wynagrodzenie pracownikom starostwa. W związku z żądaniami radnych, Zarząd zgodził się, uchwalając odpowiednie zmiany w regulaminie organizacyjnym starostwa, aby przewodniczący Rady zawarł umowę o pracę z niezależnym od starostwa radcą prawnym. Czy uchwały Zarządu były zgodne z prawem?
75. Na wniosek Zarządu Województwa P. sejmik powołał na stanowisko skarbnika pana L.Z. w głosowaniu jawnym imiennym. Jednocześnie w regulaminie organizacyjnym Sejmik zdecydował o nadaniu mu prawa do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu z prawem głosu stanowczego w sprawach wymagających jego kontrasygnaty. Czy uchwały Sejmiku były zgodne z prawem?
76. Sejmik Województwa Z. powołał na stanowisko skarbnika kandydata K.L. zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. Czy uchwała była zgodna z prawem?

77. Sejmik Województwa M. w regulaminie zarządu województwa - na wniosek Zarządu - ustalił kompetencje sekretarza jako urzędnika mającego prawo głosu stanowczego na posiedzeniach. Wskaż ewentualne błędy.
78. W Powiecie M. miejscowego komendanta Komendy Powiatowej Policji powołała na stanowisko Rada Powiatu po zaopiniowaniu jego kandydatury przez komisję bezpieczeństwa i porządku. Czy powołanie było zgodne z prawem?
79. Z inicjatywy mieszkańców jednego z przysiółków, Rada Gminy Z. podjęła uchwałę o utworzeniu jednostki pomocniczej o nazwie Przysiółek Zielony Potok. Czy uchwała Rady była zgodna z prawem?
80. Mieszkańcy przysiółka Kozia Wólka postanowili oddzielić się od sołectwa Zagaje. Jeden z jego najaktywniejszych gospodarzy, Jan Postęp, zebrał podpisy od innych mieszkańców i pismem zwrócił się do Rady Gminy z informacją o utworzeniu odrębnego sołectwa. Czy ten tryb postępowania był zgodny z prawem? Kto ma prawo utworzyć sołectwo? Jaki dokument określa organizację sołectwa? Czy konsultacje z mieszkańcami są niezbędne?
81. W statucie Gminy L. Rada zdecydowała, że organem sołectwa K. będzie ogólne zebranie mieszkańców, natomiast wykonawczym - zarząd sołectki, składający się z pięciu członków wybieranych na zebraniu. Szczegółową organizację i zadania sołectwa K. Rada Gminy określiła w załączniku do statutu Gminy L. Czy rozstrzygnięcia Rady były prawidłowe?
82. Rada Gminy Z. uchwaliła statut sołectwa Zielona Wola. W statucie znalazł się zapis, że do organów sołectwa

należy: zebranie wiejskie jako organ uchwalodawczy oraz sołtys i rada sołecka jako organy wykonawcze. Czy zapis ten był zgodny z prawem? Jakie są organy sołectwa?

83. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji postanowił uchylić uchwałę Rady Miasta K. w sprawie nawiązania współpracy z partnerskim rosyjskim miastem L., argumentując, że nie leży to w ramach naszej polityki zagranicznej. Czy miał prawo podjąć taką decyzję?
84. Radny Powiatu L. postanowił wystąpić do Wojewody o uchylenie w trybie nadzoru uchwały Rady dotyczącej udzielenia absolutorium Zarządowi Powiatu. Czy prawidłowo określił adresata swojego wystąpienia⁰ .
85. Radni Gminy W. uznali, że do Wojewody należy przesłać w trybie art. 90 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym tylko te uchwały, które mają charakter przepisów gminnych. Czy mieli rację?
86. Przewodniczący Rady Miasta K. doszedł do wniosku, że do jego kompetencji należy przesyłanie Wojewodzie uchwał Rady. Uważał bowiem, że jako osoba składająca podpis pod uchwałą odpowiada za jej treść. Czy jego rozumowanie było słuszne?
87. Rada Gminy T. podjęła uchwałę o zakupie działki na cele sportowo-rekreacyjne, ale położonej na terenie sąsiedniej Gminy. Uchwałę tę uchylił Wojewoda w trybie nadzoru, twierdząc, że tego rodzaju zakup nie jest zgodny z zasadą gospodarności. Czy Wojewoda postąpił prawidłowo?
88. Uchwałę budżetową Gminy R. przesłano do Wojewody. Czy Wójt Gminy R. postąpił prawidłowo?

89. Uchwały Rady Miasta L., podjęte na sesji w dniu 31 stycznia 2003 roku, przesłano Wojewodzie, w trybie art. 90 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Dopiero po 30 dniach Biuro Prawne Urzędu Wojewódzkiego dopatrzyło się w jednej z uchwał zapisów niezgodnych z prawem. Czy Wojewoda zdąży skorzystać ze swoich uprawnień nadzorczych?
90. Marszałek Województwa M. przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej (RIO) uchwałę Sejmiku podjętą na sesji w dniu 5 lutego 2003 roku. RIO otrzymała przedmiotową uchwałę dnia 10 lutego 2003 roku. Kiedy upływa termin do ewentualnego jej uchylecia przez organ nadzoru jako sprzecznej z prawem?
91. Rada Gminy X.Z. uznała za bezpodstawne orzeczenie Wojewody stwierdzające nieważność jednej z wcześniejszych jej uchwał. Z jakich środków prawnych Rada może skorzystać w celu obrony swego stanowiska?
92. Komisja rewizyjna przeprowadzała kontrolę w przedszkolu samorządowym, kierując się względami legalności, rzetelności, celowości i gospodarności. Na sesji Rady jeden z radnych zarzucił, że komisja powinna przeprowadzić kontrolę jednostki organizacyjnej jedynie pod kątem działania zgodnego z prawem. Czy radny miał rację?
93. Rada Gminy L. postanowiła wnieść do Naczelnego Sądu Administracyjnego skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody, orzekające o niezgodności z prawem uchwały podjętej przez tę Radę. Jeden z radnych w trakcie dyskusji wyraził pogląd, że sprawy przed NSA są rozstrzygane w bardzo powolnym tempie i jest nadzieja na rozstrzygnięcie tej sprawy po mniej więcej dwóch latach. Czy Rada Gminy może liczyć na szybsze załatwienie sprawy?

94. Wojewoda P. stwierdził nieważność uchwały Rady Miejskiej w T. Czy stwierdzenie nieważności tej uchwały oznacza brak jej mocy prawnej od chwili jej uchwalenia, czy od daty wydania rozstrzygnięcia nadzorczego?
95. Mieszkaniec Gminy K. postanowił sprzeciwić się uchwale Rady lokalizującej w pobliżu jego domu targowisko. Czy i w jaki sposób może to uczynić?
96. W Gminie Z. nastąpiła katastrofalna powódź. Jej mieszkańcy ponieśli ogromne straty materialne. Władze Gminy B. postanowiły udzielić Gminie Z. pomocy finansowej w kwocie 100 tysięcy zł. na naprawę zniszczonych dróg. Czy Gmina B. postąpiła zgodnie z prawem? Jak nazywa się ta forma wykonywania zadań publicznych?
97. Gminy A.,B.,C. zawarły porozumienie w sprawie budowy wspólnej magistrali gazowej. Gmina A., jak brzmiał zapis porozumienia, miała zająć się uzyskaniem zgody właścicieli działek, przez które przechodziła ta inwestycja, Gmina B. - nadzorem inwestorskim, natomiast do Gminy C. należało rozliczenie kosztów inwestycji. Czy porozumienie zostało zawarte zgodnie z prawem?
98. Województwo M. postanowiło w celu wspólnego wykonywania zadań utworzyć związek międzywojewódzki z Województwem P. Przygotowano statut związku, który został ogłoszony w biuletynie informacyjnym obu samorządów. Czy postępowanie władz wojewódzkich było zgodne z prawem? W jaki sposób powstaje związek? Jakie są organy związku?
99. Gmina W.X. postanowiła nawiązać współpracę partnerską z niemiecką Gminą N. Czy na gruncie

obowiązujących w Polsce przepisów prawnych jest to możliwe?

100. Powiat L. postanowił mocą uchwały Rady zawrzeć porozumienie z sąsiednią Gminą T. dotyczące budowy linii gazyfikacyjnej. Czy porozumienie to jest zgodne z prawem?

Zalecana literatura

- 1) B. Dolnicki, *Samorząd terytorialny*, Zakamycze 2001.
- 2) H. Izdebski, *Samorząd terytorialny, podstawy ustroju i działalności*, Warszawa 2003.
- 3) Z. Leoński, *Samorząd terytorialny w RP*, Warszawa 2002.
- 4) I. Lewandowska-Malec, *Ustrój samorządu terytorialnego III Rzeczypospolitej (zarys wykładu)*, Kraków 2001.
- 5) J.P. Tamo, M. Siciński, J. Sulimierski, J. Wyporska, *Samorząd terytorialny w Polsce*, Warszawa 2002.

Spis aktów prawnych

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku, Dz.U. z 1997 roku nr 78 poz. 483, sprost. Dz.U. z 2001 roku, nr 28 poz. 319.
- Ustawa z dnia 24 lipca 1998 roku o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, Dz.U. z 1998 roku nr 96 poz. 603, z 2000 roku nr 101 poz. 1182, z 2001 roku nr 45 poz. 497.
- Ustawa z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, Dz.U. z 2000 roku nr 62 poz. 718, z 2001 roku nr 46 poz. 499, z 2002 roku, nr 74 poz. 676, nr 113 poz. 984.
- Ustawa z dnia 16 lipca 1998 roku - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Dz.U. z 1998 roku nr 95 poz. 602, nr 160 poz. 1060, z 2001 roku nr 45 poz. 497, nr 89 poz. 971, z 2002 roku nr 23 poz. 220, nr 68 poz. 632, nr 113 poz. 984, nr 127 poz. 1089, nr 214 poz. 1806.

- Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 roku o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta, Dz.U. z 2002 roku nr 113 poz. 984, nr 127 poz. 1089, nr 214 poz. 1806.
- Ustawa z dnia 15 września 2000 roku o referendum lokalnym, Dz.U. z 2000 roku nr 88 poz. 985, z 2002 nr 23 poz. 220, nr 113 poz. 984.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, Dz.U. z 1996 roku: nr 13 poz. 74, nr 58 poz.261, nr 106 poz. 496, nr 132 poz. 622, z 1997 roku nr 9 poz. 43, nr 106 poz. 679. nr 107 poz. 686, nr 113 poz. 734, nr 123 poz. 775, z 1998 roku nr 155 poz. 1014, nr 162 poz. 1126, z 2000 roku nr 26 poz. 306, nr 48 poz. 552, nr 62 poz. 718, nr 88 poz. 985.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowy, Dz.U. z 1998 roku: nr 91 poz. 578, nr 155 poz. 1014, z 2000 roku nr 12 poz. 136, nr 26 poz. 306, nr 48 poz. 552, nr 62 poz. 718, nr 88 poz. 985.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, Dz.U. z 1998 roku nr 91 poz. 576, nr 155 poz. 1014, nr 160 poz. 1060, nr 162 poz. 1126, z 2000 roku nr 12 poz. 136, nr 26 poz. 306, nr 48 poz. 550 i 552, nr 62 poz. 718, nr 88 poz. 985.
- Ustawa z dnia 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych, Dz.U. z 2001 roku nr 142 poz. 1593 (tekst jednolity), z 2002 roku nr 113 poz. 984, nr 214 poz. 1806.

adres internetowy: <http://www.sejm.gov.pl>

